

תרגום שיעור לדוגמה על פי המצגת מערכות אקולוגיות שיעור בסינקטיקה

(לתרגום אוטומטי לסרטון ניתן להגיע על ידי לחיצה על הגדרות) (גלגל השניים שבתחתית הימנית של הסרטון ← כתוביות ← כתוביות אנגלית אוטומטי ← כתוביות ← תרגום אוטומטי ← לבחור עברית/ערבית).

מבוא: באמצעות גישת הסינקטיקה הלומדים יכולים לצייר קשרים בין התוכן ומטפורה/אנלוגיה.

מטרת השיעור: הלומדים יבטאו הבנה של יחסים, מערכות ומחזורים בסביבה.

יעד השיעור: שיח/הסבר של מערכות אקולוגיות תוך שימוש במטפורות ואנלוגיות.

חומרים נדרשים: תמונות של מערכות אקולוגיות שונות, כלי כתיבה וצבעים.

מערכות אקולוגיות סביבה/בתי גידול בהם יש דברים חיים ודברים שאינם חיים (דוממים) התלויים אחד באחר לשם הישרדותם.

{מרחב פיזי בו יש מגוון יצורים חיים המקיימים תהליכים אקולוגיים בינם לבין עצמם ועם סביבתם הפיזית והכימית.}

ציטטה מתוך הסרט פורסט גאמפ: "אימי נהגה לומר שהחיים הם כמו קופסת שוקולד. אף פעם אינך יכול לדעת מה תקבל".

מה אתם חושבים על אמירה זו?

באופן בסיסי זה אומר שהחיים בלתי צפויים, החיים הם ניסוי וטעיה. לעיתים נדרשות מספר התנסויות כדי לקבל את התוצאות שאתה רוצה או צריך. (זו מטאפורה המתארת את החיים).

מה מאפיין מערכת אקולוגית? התבוננו בתמונות של מספר מערכות אקולוגיות (למשל, ים, יער עד, מדבר, אזור הררי, עשב, קוטב).

המאפיינים אותם ציינו התלמידים: חום, לחות, יער גשם, אוקיינוס, יובש, מדבר, הרים, גשום, קור, גורמים אביוטיים (מלח, מים, סלעים, משקעים מוצקים (סדימנטים), אשפה); גורמים ביוטיים (דגים, צמחים, אצות, חיידקים).

נחזור אל המטפורה של פורסט גאמפ – החיים הם כמו קופסת שוקולד, ואנו נעשה כמוהו אנלוגיה ישירה (השוואה של דבר אחד לאחר) ונתאר מערכות אקולוגיות על ידי יצירת מטפורות ל: פלפל, חשמל, מאזניים.

[יצירת קשרים אלה תעזור לנו להבין לעומק את המושג הנדון (מערכת אקולוגית)]

כדי לגלות עוד רבדים במושג **מערכת אקולוגית** מודל הסינקטיקה מציע לנו ליצור אנלוגיה אישית (החושב מדמיון ומתאר איך הוא מתפקד או מרגיש כשהוא חלק מהנושא) בה אנו נעשים חלק מהמערכת. בואו נדמיון שאנו עננים – מה אנחנו עושים? לאן אנו 'שטים'? ; נדמיון שאנו שלולית. אם את שלולית, איך היית מרגישה אם מישהו היה דורך עליך? ; עכשיו את מברשת שיער. מה את היית אומרת לשיער? ; את סוג המדגנים האהובים עלי. איך המדגנים היו מתארים אותך?

השוואת נקודות הדמיון: למשל:

איך מערכת אקולוגית היא כמו פלפל? שניהם לעיתים חמים [באנגלית חריף וחם זו אותה מילה]; ...

איך מערכת אקולוגית כמו חשמל? בשניהם יש זרימת אנרגיה;

איך מערכת אקולוגית כמו מאזניים? כל החלקים של שתי המערכות (מאזניים ואקולוגית) עובדים ביחד כדי להיות שווים ומאוזנים; ...

אנו יכולים להסביר מהי **מערכת אקולוגית** על ידי יצירת ניגוד - על ידי מתן לא-דוגמה, למשל:

קופסת קרטון ריקה היא **לא-דוגמה** למערכת אקולוגית כי בקופסת קרטון ריקה אין כל חיים והיא ריקה מכל דבר.

החלל החיצון הוא **לא-דוגמה** למערכת אקולוגית כי אין בו כל חיים או משאבים.

[אם אנו יודעים מהי מערכת אקולוגית, ללא ספק נדע מהי **לא** מערכת אקולוגית].

לאחר שעבדו יחד בכיתה ניתנה המשימה הבאה:

אתם תמשיכו לגלות מערכות אקולוגיות על ידי שימוש במטפורות. אתם תבחרו מערכת אקולוגית כלשהי ותנתחו את מאפייניה. עשו שימוש בנתוני המטפורה/אנלוגיה שתיצרו כדי לתאר את המערכת האקולוגית. כמה דוגמאות:

בִּיצָה היא כמו גן חיות כי היא סביבת מחייה למגוון בעלי חיים.

אוקיינוס הוא כמו מסעדה כי הוא מספק מזון ליצורים חיים.

[אפשר לצייר את המטפורה ולכתוב את ההסבר מתחת לציור – למשל: הביצה היא כמו ספוג כי יש בה הרבה מים].